

Pargas

Pargas stad har tagit emot kvotflyktingar sedan 2014. Integreringen av kvotflyktingarna har skett på finska. Den arbetsgrupp som stadsstyrelsen tillsatte utreder möjligheten att ordna integrering av flyktingar även på svenska. Integreringen på svenska kan ordnas tidigast från och med hösten 2017.

Detta program för integrationsfrämjande fokuserar på integreringen av kvotflyktingar och asylsökande som fått uppehållstillstånd. Programmet kan i tillämpliga delar även tillämpas i integrationen av andra invandrare. Enligt Statistikcentralens befolkningsuppgifter bodde det i Pargas 357 personer som hade annat modersmål än svenska eller finska 31.12.2015.

I Pargas finns en flyktinghandledare på heltid och en socialarbetare på halvtid som huvudsakligen arbetar med integreringen av flyktingar.

Familjehuset Ankaret, där flyktinghandledaren har ett rum, spelar en central roll i flyktingarbetet. Familjehuset Ankarets samlokaliserade verksamhet möjliggör ett mångprofessionellt samarbete mellan elevvården, barn- och mödrarådgivningen samt familjearbetet och -rådgivningen, vilket bidrar till att man i ett tidigt skede erbjuds hjälp och stöd.

Första info

Den första informationen åt flyktingfamiljerna ges av flyktinghandledare och socialarbetare samt hälsovårdare. Hälsovårdarens roll är mycket viktig i synnerhet i början då diverse hälsoproblem kan vara aktuella. Hälsovårdaren förbereder även laboratorie- och röntgenundersökningar samt gör de första hälsogranskningarna och påbörjar vaccinationsprogrammen.

Handledning och fortlöpande information

Flyktingarna handleds av ett team bestående av flyktinghandledare, socialarbetare, familjearbetare och hälsovårdare. Flyktinghandledaren ansvarar för att grundläggande handledning ges och sammankallar teamet vid behov. Flyktinghandledaren och socialarbetaren ordnar grupptillfällen för flyktingarna med information och diskussion om varierande aktuella teman såsom kost, hälsa, barnuppfostran, samhällets stödformer och central lagstiftning. Planeringen och handledningen i dialogiska grupper görs mångprofessionellt. Stadens olika sektorer ger dessutom ytterligare handledning och information i samband med individuella besök.

Ett centralt syfte i verksamheten är att stöda både män och kvinnor i förståelsen av det finländska uppfostrings-, skol- och samhällssystemet och att bli bekanta med lagstiftningens centrala punkter gällande barns och vuxnas rättigheter, samt sexual- och jämlikhetsfostran. Målet är att arbeta med skillnaderna i uppfostringskulturen för att öka den ömsesidiga förståelsen så att vi kan hitta bra sätt att samverka till förmån för både vuxna och barn.

Regelbundna nätverksmöten i varierande sammansättningar hålls, dessa sammankallas av flyktinghandledaren. Nätverket består av representanter från skola, dagvård, hälsovård, skolpsykolog, skolkurator, socialarbetare, familjearbetare och flyktinghandledare.

Flyktinghandledaren och socialarbetaren besöker regelbundet skolor och daghem och har regelbunden kontakt med hemmen i form av hembesök.

Organisationer inom tredje sektorn och frivilliga är ytterligare en mycket viktig samarbetspartner i mottagandet och integreringen av flyktingar. Flyktinghandledaren samordnar tillsammans med

socialarbetaren denna viktiga resurs och strävar till att utveckla samarbetet. Som exempel på samarbetspartners i Pargas kan nämnas Finlands Röda kors, Skärgård utan gränser, Pargas finska och svenska församling, Åboregionens högskolestuderande vid samhällspedagog- och socionomutbildningarna, samt många vän- och stödpersoner. Inom fritidsverksamheten har samarbetet med Piffen, Pictura och Kombi inletts. Samarbetsnätverket utvecklas ständigt.

Inledande kartläggning och integrationsplanering

Flyktingarna har under de första tre åren rätt till en integrationsplan med syftet att stöda samhälls- och medborgarfärdigheterna, utveckla språkkunskaperna och stärka förutsättningarna för deltagandet i arbetslivet. Flyktingarna uppmuntras även att upprätthålla sitt eget språk och sin kultur. I den inledande kartläggningen och uppgörandet av integrationsplanen är det mångprofessionella samarbetet viktigt, liksom samarbetet med aktörer från tredje sektorn. Den första integrationsplanen görs för ett år och uppdateras sedan under en period på tre år. Vid avbrott kan integrationsplanen förlängas med maximalt två år.

Kommunens socialarbetare ansvarar för den inledande kartläggningen och uppgörandet av de personers integrationsplaner som står utanför arbetskraftspolitiska åtgärder och är i behov av utkomststöd för sitt uppehälle. Socialarbetaren har också ansvar för familjers och barns integrationsplaner i de fall då dessa görs. TE-centralen handhar de inledande kartläggningarna och integrationsplanerna och därmed sysselsättningsfrämjande utbildning inklusive språkkurser, för dem som anmält sig som arbetssökande.

Tolkning

Tolktjänster erhålls som köptjänst främst från Turun seudun tulkkikeskus. Vi använder oss i mån av möjlighet av egenspråksstöd (omankielenavustaja) vid icke officiella tillfällen.

Undervisning

Småbarnspedagogik

Inom småbarnspedagogiken finns beredskap att stödja den individuella utvecklingen hos varje enskilt barn enligt barnets behov. Inom småbarnspedagogiken tillämpas flera verksamhetsmodeller och metoder som även stödjer invandrabarns utveckling: Med barnaögon, smågruppsverksamhet, flexibla gruppindelningar, utomhuspedagogik, metoder och verksamhetsmodeller som stödjer språkutvecklingen m.m. Extra personalresurser behövs beroende på mängden barn och deras bakgrund åtminstone under det första året. Tolktjänster är nödvändiga i synnerhet vid kontakt med barnens föräldrar i syfte att bygga upp fostringsgemenskap och säkerställa föräldrarnas delaktighet.

Förskoleundervisning och grundläggande utbildning

Invandrabarns förskoleundervisning och grundläggande utbildning har ordnats på Koivuhaan koulu sedan hösten 2014. Undervisningsspråket är finska. I gruppen arbetar förutom en klasslärare även en elevassistent. Största delen av eleverna går i årskurserna 1–6, men i gruppen för förberedande undervisning har även barn i förskoleåldern deltagit.

Barn och unga i förskoleundervisning och i grundläggande utbildning får undervisning i sitt eget modersmål. Undervisningen ordnas som köpt tjänst.

Utbildning efter grundläggande utbildning

Elever som gått i förberedande undervisning håller först på att flyttas till årskurserna 7–9 inom grundläggande utbildning och därför har det inte ordnats utbildning efter grundläggande utbildning eller t.ex. undervisning i finska till unga som passerat läropliktsåldern. Att försäkra en fortsättning på undervisningen antingen i svenska eller i finska för dessa unga är ytterst viktigt så att de unga har förutsättningar att hitta en studieplats eller en arbetsplats efter grundläggande utbildning. Samarbete med grannkommunerna förstärker delningen och utnyttjandet av kunnandet i kommunerna över kommun- och språkgränserna.

I staden finns en svenskspråkig andra stadiets läroinrättning och ett finskt och ett svenskt gymnasium så det finns beredskap att ordna undervisning i finska eller i svenska efter grundläggande utbildning.

Bibliotek

Biblioteket är en öppen och neutral plats där alla får vistas. Biblioteket är gratis och öppet även kvällstid. Bibliotekspersonalen ger service och handleder också i frågor som rör annat än bibliotek och informationssökning.

Biblioteket har tillgång till det Flerspråkiga bibliotekets tjänster och kan därifrån låna böcker och annat material. Det flerspråkiga biblioteket har också en materialbank med texter om hur man använder bibliotekets tjänster i Finland. Texterna finns på närmare 20 språk.

Biblioteken i Pargas har datorer som får användas gratis och e-dagstidningar från hela världen.

Det är möjligt att ordna aktiviteter som stöder integrationen i bibliotekets lokaler, t.ex. språkcaféer, sagostunder, informationsevenemang etc.

Socialservice

Invandrare med uppehållstillstånd och vistelseort i kommunen har på samma sätt som kommunens övriga invånare rätt till service enligt socialvårdslagen samt den kompletterande service som speciallagstiftningen erbjuder.

Kommunens socialarbetare och socialhandledare arbetar med invandrarkunderna. Om kunderna är kvotflyktingar eller asylsökande som beviljats uppehållstillstånd, sköts deras ärenden av flyktingsocialarbetaren samt flyktingkoordinatören.

Socialarbetaren kartlägger tillsammans med familjen deras situation och gör en bedömning av familjens servicebehov. Eventuellt särskilt stödbehov och samarbete med övriga kommunala aktörer och tredje sektorns aktörer kartläggs. Familjerna informeras även om det finländska stödsystemet och rättigheter och skyldigheter i och med detta.

Bedömningen av servicebehovet görs i enlighet med socialvårdslagen. Vid behov görs ytterligare en klientplan.

Kunden har om så önskas rätt till tolk, vilken i så fall beställs av socialbyrån. Extra tid reserveras för de kundbesök som görs tillsammans med tolk.

Hälsovård

Behovet av hälsovårdscentralens tjänster är stort för kvotflyktingarna då de anländer till sin nya hemort. Många av dem har också ett fortgående behov av primärhälsovårds- och specialistsjukvårdstjänster, samt rehabilitering.

En grundlig ankomsthälsoundersökning görs av varje flykting. ~~Det är önskvärt att~~ Flyktinghandledaren organiserar och deltar i granskningen, samt anlitar tolk och engagerar arbetstagare som t.ex. familjearbetare och hälsovårdare vid behov. Målet är att integrera flyktingarna i stadens hälsovårdssystem. Vården erbjuds till dem på samma villkor som till övriga orsbor.

Hälsovårdspersonalen reserverar dubbel mottagningstid för flyktingarnas besök, dels på grund av att tolkningen tar extra tid, men också för att flyktingarnas hälsoproblem ofta är komplexa.

Förebyggande hälsovård

Utöver de frågor som det finländska barn- och mödrarådgivningsprogrammet, samt skolhälsovården innefattar, behöver flyktingfamiljerna stöd i frågor, som i deras kultur skiljer sig väsentligt från vår.Handledningen bör vara fortlöpande i kontakten med den förebyggande hälsovården.

Kostrådgivning med tyngdpunkt på bruket av socker ges av rådgivningspersonalen och tandvårdens personal. Ett gemensamt informationsprogram planeras och erbjuds till familjerna.

Mental hälsa

Flyktingar kan ha ett stort behov av psykiatrins tjänster, speciellt barnpsykiatri. Det kan i en del fall vara utmanande och tidskrävande att motivera flyktingar att ta emot psykologiskt stöd och psykiatrisk vård. I arbetet med flyktingfamiljerna bör vi vara medvetna om, att trots att vi använder tolk blir kommunikationen mer eller mindre lidande då den inte är direkt. Trots att tolken har tystnadsplikt kan det hända att kunden undviker att beröra känsliga ämnen, vilket också gör arbetet utmanande.

Munhälsovård

För de flyktingar som kommer till Pargas ordnas, genast efter att den stora hälsogranskningen genomförts, ett informationstillfälle där tandvården presenteras. Samtidigt behandlas frågor kring den preventiva tandvården. Informationstillfällena omfattar både vuxna och barn och de ordnas med tolkning.

Barnen kallas till en bedömning av vårdbehovet genast efter ankomsten, denna ingår i den omfattande hälsogranskningen. Därefter genomförs vård enligt barnets enskilda behov.

De vuxna kallas till informationstillfället. Därefter inleds vården i enlighet med de principer för vård som den vuxna befolkningen i Pargas omfattas av.

Tolktjänster erbjuds så länge som man anser att de behövs.

Sysselsättning

Vi strävar till att så snabbt som möjligt sysselsätta flyktingarna via arbetspraktik eller arbete för att introducera dem i det finska arbetslivet. Praktik- och arbetsplatser fås bl.a. via församlingen, inom

restaurangbranschen, jordbruket, fordons- och reparationsbranschen samt barn- och äldreomsorgen. Viktigt är att kartlägga företagen på orten och därmed möjliggöra och utveckla ett aktivt samarbete med dem. Möjligheterna till säsongsarbete är goda, under lågsäsong strävas till språkutbildning. De flyktingar som är tillgängliga för arbetsmarknaden erbjuds via TE-centralen språkstudier. För dem utanför arbetsmarknaden är språkkurser som arrangeras av ortens frivilliga av stor betydelse.

Boende

Bostadssituationen i Pargas är bra och bostäder kan fås via KAS-hyresbostäder (Kunta-asunnot), från privata sektorn och församlingen.

Kultur-, idrotts-, ungdoms- och fritidstjänster

Barn och unga erbjuds möjlighet—att delta i fritidsverksamhet. Verksamheten, bl.a. på ungdomsgårdarna, stöder de unga i deras identitetssökande och främjar ett aktivt medborgarskap. Att barn och unga med olika bakgrund och kulturer samverkar är en situation som gynnar alla.

Verksamheten på ungdomsgårdarna är i allmänhet tvåspråkig, den sker på svenska och finska, användningen av flera språk kan vara en utmaning för ledarna. Därför är tillgång till tolktjänster viktig, i alla fall till en början.

Alla bör kunna vara stolta över sin kultur och sina traditioner. Under en integrationsprocess är det viktigt att också stöda den egna kulturen och att visa på det positiva i mångfalden. Kunskapen om olika kulturer kan förmedlas via olika evenemang så som högtider och fester, samt genom evenemang med varierande teman i fokus, så som t.ex. musik och mat.

Frivilliga och föreningar som arbetar integrationsfrämjande bör få stöd för sin verksamhet i form av utrymmen och andra verktyg som stöder verksamheten.

Mottagande av flyktingar

Staden har ett avtal med NTM-centralen enligt vilket Pargas årligen bedömer om det finns förutsättningar att ta emot kvotflyktingar eller bevilja kommunplatser åt asylsökande som beviljats uppehållstillstånd.

Etnisk jämlikhet och främjande av goda etniska relationer, förebyggande av utslagning

Flyktingarna och invandrare uppmuntras till att aktivt delta i de aktiviteter som ordnas, hobby- och idrottsverksamhet samt umgänge med kommuninvånarna.

Här är ett gott samarbete med tredje sektorn, föreningar, organisationer och stödpersoner av stor betydelse. Information och dialog med kommuninvånarna är också väldigt viktigt för att sprida kunskap vilket i sin tur främjar tolerans. Flyktingarna och invandrare behandlas jämlikt av stadens personal och de har rätt till samma service som övriga kommuninvånare.